

Femern Bælt som kommende dansk/tysk nationalpark

Sagens kerne

Der er stillet dagsordenforslag om at undersøge muligheden for, at Femern Bælt kan blive en kommende dansk/tysk nationalpark. Dagsordenudvalget har optaget forslaget på dagsordenen, og det skal derfor behandles på REP-mødet. HB skal derfor beslutte sin stemmeanbefaling til Repræsentantskabet.

Dagsordenforslag

Næstformand for Samråd Sjælland, Michael Løvendal Kruse har efter mandat fra SR Sjællands møde den 23. februar 2016 stillet dagsordenforslag om at undersøge muligheden for, at Femern Bælt kan blive en kommende dansk/tysk nationalpark.

Forslagsstillers begrundelse for forslaget:

Femern Bælt er et meget spændende marint naturområde med 70 % af gennemstrømningen fra verdens største brakvandshav, Østersøen. Bæltets morfologi indeholder blandt andet fossile formationer af Dana Elven som afvandede det daværende ferskvands hav (nu Østersøen) under senistiden.

Bæltet har en stor biodiversitet med mange Natura 2000 områder, og en sammenlægning af disse i en dansk-tysk nationalpark kunne rumme store muligheder for at beskytte dette område som et fælles nordeuropæisk naturområde. Det vil endvidere styrke det dansk-tyske forhold.

DN har allerede besluttet, at se på 8 områder som marine nationalparker, men Samrådsmødet den 23.02 gav mandat til at foreslå Repræsentantskabet, at et 9'ende område bør undersøges nærmere, og der bør afsættes resurser til dette fra DN's side.

I første omgang foreslås det Repræsentantskabet, at det beder NFU foretage en indledende afklaring, inden der evt bruges flere resurser. Endvidere foreslås det at søge ekstern finansiering, såfremt der iværksættes videre undersøgelse, da der på grund af planer om trafikforbindelse over bæltet må formodes at være gode muligheder herfor. Femern Bælt er et meget spændende marint naturområde med 70 % af gennemstrømningen fra verdens største brakvandshav, Østersøen. Bæltets morfologi indeholder blandt andet fossile formationer af Dana Elven som afvandede det daværende ferskvandshav (nu Østersøen) under senistiden.

Bæltet har en stor biodiversitet med mange Natura 2000 områder, og en sammenlægning af disse i en dansk-tysk nationalpark kunne rumme store muligheder for at beskytte dette område som et fælles nordeuropæisk naturområde. Det vil endvidere styrke det dansk-tyske forhold.

DN har allerede besluttet at se på 8 områder som marine nationalparker, men Samrådsmødet den 23.02 gav mandat til at foreslå Repræsentantskabet, at et 9'ende område bør undersøges nærmere, og der bør afsættes resurser til dette fra DN's side.

I første omgang foreslås det Repræsentantskabet, at det beder NFU foretage en indledende afklaring, inden der evt. bruges flere resurser. Endvidere foreslås det at søge ekstern finansiering, såfremt der iværksættes videre undersøgelse, da der på grund af planer om trafikforbindelse over bæltet må formodes at være gode muligheder herfor.

HB's stemmeanbefaling

I Fremtidens Natur i Danmark, som DN udgav i 2004, udpegede DN's naturekspertise / DN's daværende hovedbestyrelse med brede strøg de danske havområder, som var særlige beskyttelsesværdige.

I 2010 bad DN Orbicon om at udarbejde et forslag til mulige velegnede lokaliteter for marine nationalparker (<http://www.dn.dk/Default.aspx?ID=20677>). Forslaget blev lavet med inddragelse af et bredt felt af eksterne fagfolk.

Opgaven blev lagt antalsmæssigt åbent op. Kriterier for naturkvalitet og kulturarv var grundstenene i udvælgelsen. Man bestræbte sig også på at få samtlige naturtyper fra de danske have med og fokuserede på IUCN's kategorier 2 og 5 "Nationalpark" og "Beskyttet land eller havområde". Det førte til 8 udpegede områder:

1. Vadehavet – Det vigtigste tidevandsområde i Danmark
2. Limfjorden – Det beskyttede hav
3. Gule rev – Nordsøens stenrev
4. Kattegats perler – Kims Top, St. Middelgrund, Den Kinesiske Mur inklusive Anholt og Læsø
5. Lillebælt, Samsø og Endelave – De strømfyldte farvande
6. Det Syd-fynske Øhav – Det druknede morænelandskab
7. Nordkysten af Sjælland, Øresund, Hesselø og Isefjorden – Kongernes Nordsjælland
8. Bornholm og Christiansø – Den danske klippekyst

I "HAVETS NATUR – et oplæg til handleplan for Danmarks marine biodiversitet" udpegede Det Grønne Kontaktudvalg (DN, WWF, Greenpeace og 15 andre grønne organisationer) i 2012 i enighed 3 områder som fokus for en dansk marin nationalparkindsats – det centrale Kattegat, Lillebælt og det sydvestlige Kattegat og Øresund.

I ingen af disse udredninger var Femern Bælt således inde i billedet. Aktuelt arbejder vi på, men er ikke tæt på, at have den første kandidat (Øresund) udpeget – senest afholdt vi en vellykket "Øresundskonference" i starten af februar.

Selve Femern Bælt er heller ikke udpeget som Natura 2000 område, det er kun Rødsandområdet på dansk og to andre kystnære områder på tysk side.

Sekretariatet indstiller derfor til HB at lægge følgende til grund for en stemmeanbefaling til repræsentantskabet:

1. at Femern Bælt som nationalpark på det foreliggende grundlag ikke forekommer at kunne begrundes naturvidenskabeligt
2. at et tilvalg af Femern Bælt som DN-kandidat til marin nationalpark vil flytte målstregen fra 8 til 9 mulige DN-udpegede kandidater.
3. at DN ikke bør bruge sine ressourcer på en sådan ekstra udpegning "til skuffen" i den aktuelle naturpolitiske situation

4. alternativt at et tilvalg af Femern Bælt som DN-kandidat til marin nationalpark afklares med et lavt ressourceforbrug gennem en udredning i Naturfagligt Udvalg og DN's hav-gruppe - om hvorvidt Femern Bælt passer ind i de i 2010 opstillede kriterier.